

**ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
Економічний факультет
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

КУРСОВА РОБОТА

з аналізу господарської діяльності

на тему: **“Аналіз продуктивності праці та її оплати”**
(на матеріалах СФГ “Агро-Дан 2006” Хотинського району
Чернівецької області)

Виконала: студентка 2 стн курсу
денної форми навчання
спеціальності “Облік і оподаткування”
Вествальська О.М.

Керівник: к.е.н., доцент ***Гайбура Ю.А.***
Національна шкала

Кількість балів _____ Оцінка: ECTS

Члени комісії:

Кам'янець-Подільський

2017

Зміст

Вступ

1 .Теоретичні аспекти аналізу продуктивності праці

1.1. Поняття продуктивності праці та її значення у підвищенні конкурентоздатності продукції

1.2.Методика та інформаційне забезпечення розрахунків

1.3 .Нормативно - правове забезпечення оплати праці та її продукції

2. Аналіз продуктивності праці у СФГ “Агро-Дан 2006”

2.1 .Коротка організаційно - економічна характеристика підприємства

2.2. Динаміка і виконання плану по основних показниках продуктивності праці та вплив факторів на їх зміни

2.3. Аналіз трудомісткості виробництва окремих видів сільськогосподарської продукції

2.4. Аналіз фонду оплати праці у підприємстві, галузях виробництва, категоріях працюючих

2.5. Аналіз використання прямого фонду оплати праці при виробництві окремих видів продукції

2.6. Аналіз показників співвідношення темпів росту продуктивності праці та її оплати

3. Шляхи та розрахунок резервів підвищення продуктивності праці та її оплати

Висновки і пропозиції

Список використаної літератури

Додатки

Вступ

Продуктивність праці в українській економіці залишається поза увагою господарських органів та управлінських структур, а значною мірою - і науки. Дешевизна робочої сили і масове безробіття дозволяють нехтувати трудомісткістю продукції. Забувається, що саме продуктивність праці - головний критерій ефективності економіки, освоєння досягнень науково - технічного прогресу, забезпечення конкурентоспроможності продукції і водночас - вирішальна умова підвищення життєвого рівня населення країни. У сільському господарстві, де економічний механізм найбільш розладнаний, а розмір зарплати та її частка в доходах працівників надзвичайно низькі, ставлення до проблеми продуктивності праці взагалі байдуже. Тим часом затрати праці на виробництво сільськогосподарської продукції в нас незмінно вищі, ніж у розвинутих країнах, а виробіток на працівника у господарствах кількаразово менший порівняно з підприємствами інших галузей. Одним із проявів неуваги до продуктивності праці її вилучення і звітності починаючи з 2016р. показників, що характеризують розподіл трудових затрат між галузями *- господарства і продуктами, виробіток валової продукції на працівника. У більшості господарств нема задовільного обліку затрат праці. Аналіз продуктивності праці не здійснюється ні в підприємствах, ні в сільськогосподарських органах всіх рівнів.

Порівняно невеликий асортимент сільськогосподарської продукції дозволяє облічувати та аналізувати трудомісткість різних її видів у натуральних показниках, не вдаючись до методів співвимірювання. При цьому прийнято оперувати так званими прямими затратами праці, які приблизно відбивають технологічну трудомісткість, тобто затрати на всі основні операції виробничого процесу. Треба, проте контролювати і затрати на обслуговування та управління виробництвом. Прямі затрати праці рослинницьких і тваринницьких галузей тепер становлять у середньому 60% повних затрат сільгоспідприємств.

На фоні низької ефективності особливо важливими стають відмінності в її показниках стосовно різних сільськогосподарських галузей та регіонів, окремих місцевостей. На території України склалися надто різні умови для ведення тих галузей, які сьогодні вигідні виробникам. Вони мають переважно природний характер: родючість ґрунтів, розміри полів, кліматичні фактори. Значний вплив справляють фактори демографічного характеру, землезабезпеченість. Дією цих факторів пояснюється те, що в усіх основних виробництвах продуктивність праці в західних регіонах набагато нижча, навіть при тому, що у врожайності вони не поступаються перед іншими областями. Тому особливу увагу треба приділити вивченню цього питання, бо масове освоєння сучасних високоефективних технологій реальне тільки в перспективі. У найближчі роки зростання продуктивності праці може забезпечуватися переважно шляхом інтенсифікації виробництва та кращої його організації при ще високій трудомісткості.

Завданням курсової роботи є:

1. Визначення і оцінка показників продуктивності і оплати праці у господарстві;
2. Встановлення причин, які впливають на зміну їх рівня;
3. Розрахунок впливу факторів і визначення резервів по підвищенню продуктивності праці, зростанню рівня оплати праці;
4. Вивчення документів бухгалтерської і фінансової звітності по оплаті праці.

Метою даної курсової роботи є необхідність набути теоретичні та практичні знання з аналізу продуктивності праці та її оплати в сільськогосподарському підприємстві.

Об'єктом дослідження методики аналізу показників продуктивності і оплати праці, її резервів і шляхів підвищення, впливу основних факторів на ці показники, економічної оцінки продуктивності праці є СФГ «Агро-Дан 2006»

Хотинського району Чернівецької області. Період дослідження - 2014 - 2016 роки.

При описанні і дослідженні продуктивності і оплати праці в даній курсовій роботі використовуються такі методи: історичний, аналізу і синтезу, порівняння, графічний метод.

Висновки і пропозиції

В СФГ “Агро-Дан 2006” продуктивність праці та її оплата надзвичайно важливі показники у виробництві. Адже, економічний зміст продуктивності праці означає скорочення витрат робочого часу на виробництво продукції. Тобто, головним джерелом збільшення обсягів виробництва є зростання продуктивності. Підвищення продуктивності праці - головний резерв зменшення вартості продукції і витрат на її виробництво.

Розглядаючи продуктивність праці за видами продукції, можна сказати, що у 2016 році найвигіднішим з цих позицій було виробництво зернових. Підвищилась продуктивність тваринництва, особливо молока. Основними факторами підвищення є зміна чисельності працівників, відпрацьованих людино-годин. Тому для подальшого збільшення продуктивності праці потрібно збільшувати виробництво валової продукції при скороченні чисельності працівників.

Головним показником продуктивності праці є трудомісткість. Між продуктивністю і трудомісткістю праці існує обернено пропорційний зв'язок - за зниження трудомісткості продуктивність зростає, і навпаки. Розрахункові дані показують, що в господарстві питома трудомісткість знизилась у 2016 році проти базисного періоду на 53,6 %. За рахунок цього фактора було в основному забезпечено зростання годинної продуктивності праці і підвищення середньорічного виробітку майже в 2 рази. З розрахунку на окремі види продукції трудомісткість по господарству збільшилась на 30% в основному через низьку урожайність і високі затрати праці в тваринництві.

Темпи зростання продуктивності праці варто пов'язати з темпами зростання середньорічної заробітної плати, а також визначити їх співвідношення. При обробці відповідних показників, у даному господарстві виявилось, що темпи зростання середньорічного заробітку працюючого більші, ніж виробництво валової продукції на 1 середньорічного працівника. Так,

коефіцієнт випередженості у 2016 році склав 0,15, а в 2016 - 0,1. Тому головним завдання керівника господарства полягає в тому, щоб так організувати роботу управління та інших працівників галузей виробництва, щоб досягти підвищеного рівня щодо якості, продуктивності, організації роботи. Виконання цього завдання забезпечить конкурентоспроможність продукції та послуг на зовнішньому та внутрішньому ринках.

Також, важливо звернути увагу, що робота та зарплата, похідні від них пенсія, соціальна допомога, зайнятість та подолання бідності сьогодні є предметами найзапекліших політичних суперечок. Варто враховувати ефективність роботи підрозділів та окремих працівників, віддаючи перевагу тим підрозділам, котрі досягають більш високої продуктивності по відношенню до тих, де такий виробіток не досягнутий і аналогічний обсяг робіт виконується з більшою чисельністю людей. Оскільки у 2016 році середньомісячна заробітна плата працівника апарату управління становила 322,2 грн., працівників рослинництва - 243.5 грн. і тваринництва - 306 грн., звідси висновок, що даний рівень заробітної плати унеможливорює відтворення робочої сили працівників та забезпечення достойного життя його і його родини, а також викликає напружені ситуації в трудовому колективі. Тому варто звернути увагу на те, що в ринкових умовах не має доцільності у великій кількості працівників апарату управління та інших основних галузей виробництва, оскільки, сьогодні більш ефективним буде якщо в бухгалтерії будуть працювати 1-2 чол. замість 5-6, 1 економіст, агроном, який буде контролювати виконання основних моментів, пов'язаних з вирощуванням сільськогосподарських культур. При сумлінному та ефективному виконанні своїх обов'язків ці люди будуть отримувати набагато більшу заробітну плату. Такі зміни в структурі господарства будуть сприяти економії витрат і оздоровленню фінансового стану підприємства. Тобто

повинна функціонувати пропорційна залежність між чисельністю працівників та обсягом виробництва. Підсумовуючи дослідження, можна зробити висновок, що підприємство функціонує з низьким рівнем

рентабельності 15,8% і низькою нормою прибутку 2,9%). На загальному фоні спостерігається тенденція до зниження обсягів виробництва, хоча прибуток господарства у 2016 році більший, ніж за попередні 2 роки. Виходом у такій ситуації є вибір такої моделі господарювання, де були б враховані не тільки інтереси самого господарства, а й його працівників, де б співвідношення оплати праці і її продуктивності було б оптимальним, а також освоєння нових більш досконалих систем організації господарства, обліку, використання високопродуктивних технічних засобів, інтенсивних технологій, соціальної перебудови, поліпшення умов праці і побуту працівників даного господарства. При використанні цих всіх умов буде можливим досягнення головної цілі аграрної реформи сьогодення: підвищення продуктивності праці, а головне створення умов, які б повертали селянина, як реального господаря землі і засобів виробництва.

Список використаної літератури

1. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: підручник. 2-ге вид. - Київ : КНЕУ, 2002. - 624 с.
2. Богиня Д.П. Основи економіки праці: Навчальний посібник. - К.: Знання-Прес, 2000. - 313 с.
3. Волинський В.П. Аналіз господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. - К.: Вища школа, 1999. – 164 с.
4. Гайбура Ю.А. Аналіз господарської діяльності. Методичні рекомендації з виконання курсової роботи для студентів напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» . - Кам.-Под. : ПДАТУ, 2017. – 26 с.
5. Гайбура Ю.А. Короткострокове прогнозування продуктивності праці за експоненціальним згладжуванням // Збірник наукових праць. - Вип.19. - Кам'янець-Подільський, 2011. - С. 227-233.
6. Гайбура Ю.А. Прибутковість підприємств: поняття, фактори, резерви // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія “Економіка і менеджмент”. - 2017. - № 24. - С. 99-105.
7. Гайбура Ю.А. Прогнозування фінансових результатів підприємства як елемент управлінського рішення // Стратегія збалансованого використання економічного, технологічного та ресурсного потенціалу країни : зб. наук. праць II між нар. наук.-практ. конф. 1 червня 2016 р. (ПДАТУ, м. Кам'янець-Подільський). - Тернопіль : Крок, 2016. - С. 88-90.
8. Гайбура Ю.А. Ринок праці спеціалістів АПК в умовах економічної кризи // Збірник наукових праць. - Вип.17. Том 3. - Кам'янець–Подільський, 2009. - С. 362-365.
9. Гайбура Ю.А. Управління фінансовим результатом підприємства // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». Вип. 5. – Херсон, 2014. – С. 50-54.

10. Гайбура Ю.А. Формування витрат і собівартості продукції та їх вплив на фінансові результати підприємства // Бухгалтерський облік, аналіз і аудит в управлінні економічними процесами світової і національної економіки: сучасний стан та перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 11 грудня 2015 р., (ПДАТУ, м. Кам'янець-Подільський). - Тернопіль : Крок, 2015. С. 160-164.
11. Годнюк І.В. Соціальний облік та звітність, як інструменти соціальної відповідальності / І.В.Годнюк, Н.В.Семенишена // Подільський вісник : сільське господарство, техніка, економіка. - 2017. - Вип. 26. С. 131–140.
12. Гончаренко Н.Г. Продуктивність і оплата праці в умовах реформування сільськогосподарського виробництва // Економіка АПК. - 1999. - №8. - 95с.
13. Дієсперов В.В. Продуктивність праці - критерій стану і спроможності господарства // Україна: аспекти праці. - 2006. - №3. - 41-45 с.
14. Дієсперов В.В. Продуктивність праці в сільському господарстві // Економіка України, 2003. - № 11.
15. Дієсперов В.С. Економіка сільськогосподарської праці. - К.: ІАЕ УААН, 2004. – 488 с.
16. Дієсперов В.С. Фактори продуктивності праці // Економіка АПК, 2003. - №12.
17. Економіка сільського господарства / За ред. О.І. Здоровцова, В.І.Мацибори та ін. - К. : Вид-тво УСГА, 1993. – 320 с.
18. Економічний аналіз: навч. посіб. / М.А. Болух, В.З. Бурчевський. За ред. Акад.. НАНУ, проф. М.Т. Чумаченка. - 2-ге вид,- К.:КНЕУ, 2003. – 556 с.
19. Економічний аналіз: Навч. посіб./ за ред. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир : ПП «Рута», 2003.- 680с.
20. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 // ВВР. 1995. №17 Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 // ВВР. 1992. № 49 Закон України «Про колективні договори і угоди» від 1.07.1993 // ВВР. - 1993.

21. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: навч. посіб.- 5-те вид., випр. і доп. - К.: Знання, 2006. - 261с.
22. Махсма М.Б. Економіка праці та соціально-трудова відносина. Навчальний посібник. - К.: ВСУ, 2003. - 187с.
23. Махсма Н.Б. Економіка праці та соціально-трудова відносина : Навч. посіб. - К.: Атака, 2005. - 304с.
24. Мещинин М.В. Економічний механізм підвищення продуктивності праці в сільському господарстві // Наук, вісник нац. аграрного університету, вип.37. - К., 2001.-119с.
25. Пітель Н.Я. Продуктивність і оплата праці в сільськогосподарських підприємствах // Економіка АПК. - 2002. - №8. – 114 с.
26. Проблеми аналізу продуктивності праці та трудових витрат в аграрному виробництві // Збірник наукових праць. УДАУ, 2003. - вип. 57. - 327 с.
27. Савицька В.Г. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. пос.- 2-ге вид. - К.: Знання, 2005. – 662 с.
28. Савчук В.К. Аналіз господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. - К.: Урожай, 1995.- 328с.
29. Семенишена Н., Сторож Д. Аналітичне обґрунтування управлінських рішень за даними звітності // Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін та сталого економічного розвитку : зб. наук. праць міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (25 листопада 2015 р., ЛНТУ, Луцьк, Україна). - Тернопіль : Крок, 2015. - С. 86–90.
30. Семенишена Н.В., Бунда М.І. Ключові показники діяльності підприємств та їх використання в управлінській звітності // Бухгалтерський облік, аналіз і аудит в управлінні економічними процесами в світовій і національній економіці: сучасний стан та перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (11 грудня 2015 р., ПДАТУ, Кам'янець-Подільський, Україна). - Тернопіль : Крок, 2015. - С. 21–24.

31. Тринько Р.І., Яцків М.І. Аналіз господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. – Львів : Вища школа. 1987. – 216 с.
32. Царенко О.М. Економічний аналіз діяльності підприємств АПК : Навч. посіб. - 2-ге вид., перер. - С.: ВГД «Університетська книга», 2006. – 240 с.